

KONSULTĒ

plastikas
ķirurgē
EVIJA
RODKE-
SPROĢE

Plakstiņu operācija.

SOLI PA SOLIM

Acis ir mūsu dvēseles spogulis. Taču, ja plakstiņi sāk slikties lejup, tās var izskatīties noskumušas pat tad, kad jūties laimīga. Plakstiņu korekcija pasaulē pieprasījuma ziņā joprojām pārliecinoši ierindojas TOP 3 – atjaunota acu zona padara skatienu dzirkstošāku un sejai piešķir jaunāku izteiksmi. Klīdzējam mītus!

MĪTS NR. 1

Nekā sarežģīta! Tā ir tikai liekās ādas nogriešana.

Pastāv uzskats, ka plakstiņu operācija ir samērā vienkārša – ja ādas ir par daudz, nogriež lieko un aizšuj ciet. Taču ir vairākas ķirurģijas metodes, ar kuru palīdzību plastikas ķirurgi uzlabo un atjaunina

acu zonas izskatu. Plastikas ķirurgē Evija Rodke-Sproģe skaidro, ka patiesībā operācijas, kurās izgriež vienīgi lieko ādu, gadās reti. Lai acu zonu padarītu vizuāli jaunāku vai to koriģētu, nepieciešams, piemēram, likvidēt arī tauku brukas un pārstādīt tauciņus zonās, kur to trūkst. Nereti nākas labot arī iedzimtas asimetrijas un vienai acij izmantot vienu, bet otrai citu metodi. Saprotams, ka visas šīs nianse pārzina un pieprot vienīgi sertificēti plastikas ķirurgi, tāpēc speciālists, kam uzticēsi savas acis, jāizvēlas apdomīgi.

MĪTS NR. 2

Labāk vēlāk nekā ātrāk

Redzamas novecošanas pazīmes ap acīm parasti rodas, tuvojoties četrdesmit gadu sliekšnim. Nereti dāmas attur aizspriedums, ka plastiskās operācijas domātas vecākām kundzēm, un pat nākas uzklaut frāzi – *ko darīsi vēlāk, ja jau tagad gulsies zem skalpeļa?* Dr. Rodke-Sproģe skaidro: «Faktiski neviena plastiskā operācija nav tieši saistīta ar gadu skaitu – jādara ir tad, kad ir, ko darīt, un problēma šķiet traucējoša.» Turklāt nereti plakstiņu iedzimtā forma vai noslīdējums ir iemesls, kādēļ acis dienas laikā ātri nogurst, radot fizisku diskomfortu, un ļoti bieži prieks pēc operācijas ir saistīts tieši ar atvieglojuma sajūti acu zonā – ir pazudusi smaguma sajūta, vakaros ir vieglāk lasīt, acis mazāk nogurst un vairs neasaro, strādājot pie datora.

MĪTS NR. 3

Jo vecāka, jo sliktāk dzīs

Pastāv arī uzskats – jo vairāk gadu, jo sliktāk un neglītāk sadzīs rētas. Taču veselai sievietei par to nebūtu jāuztraucas, vien jāatceras, ka pirms operācijas nedrīkst lietot medikamentus, kas veicina asiņošanu un zilumu rašanos, piemēram, aspirīnu un pretiekaisuma zāles. Acu zona vispār, salīdzinot ar ķermeni, dzīst labi.

MĪTS NR. 4

10 gadu garantija

Ļoti populārs ir mīts, ka plakstiņu operācija pēc gadiem būs jāatjauno. Tas radīs divu iemeslu dēļ. Pirmais: ja pēc neilga

Acu zona vispār, salīdzinot ar ķermeni, dzīst labi.

laika šķiet, ka plaksti atkal *guļ virsū* acīm, visdrīzāk operācijā kaut kas nav izdarīts līdz galam – nav izņemtas tauku brukas vai likvidēta pārkarenā āda acu ārmalās. Otrs – biežākais – iemesls ir pieres un uzacu dabiskais noslīdējums novecošanas rezultātā. Tādēļ pēc gadiem, lai *atvērtu* acis, drīzāk jāveic uzacu pacelšanas operācija vai arī pilnā pieres plastika.

PIRMS OPERĀCIJAS

Mainīt vai saglabāt dabas doto formu?

Gadās, ka sieviete nespēj pieņemt *jauno* acu izskatu, piemēram, ja acis kļuvušas izteikti apaļas. Tāpēc, ejot uz konsultāciju pie ķirurga, ir svarīgi izrunāt, vai vēlies saglabāt acu dabisko formu vai tomēr mainīt. Profesionāls ķirurgs acis var padarīt gan ieslīpākas, gan piešķirt tām izteiktāku mandeļu formu. Taču izteikti apaļas, it kā aprautas acis veidojas, ja operācijas laikā netiek *atbrīvoti* acu ārējie kaktiņi (ir ķirurgi, kas šādai metodei dod priekšroku). Tāpat galvenais ir pašai saprast, ko tieši acu izskatā vēlies uzlabot. Savukārt ķirurgs izvērtēs, vai un kā tas ir realizējams.

Varbūt arī apakšējos?

Kādreiz pastāvēja uzskats, ka labāk vienā reizē veikt operāciju gan augšējiem, gan apakšējiem plakstiņiem, un faktiski visus problemātiskos apakšējos plakstiņus operēja. Kopš skaistumkopšanā ienākuši jaunās paaudzes filleri, šīs operācijas nepieciešamība kļuvusi diskutabla, plastikas ķirurgi, kas profesionāli apguvuši filleru injekciju metodi, to veic aizvien retāk. Izmantojot fillerus, var teicami aizpildīt tā saucamās asaru rievās, kas bieži vien rada iespaidu par maisiņiem zem acīm. Piepildot novecošanas rezultātā radušos *iekritumus* – zonas, kurās ir audu trūkums –, āda zem acīm tiek izlīdzināta, vizuālās nepilnības tiek novērstas un seja izskatās jaunāka.

Evija Rodke-Sproģe uzskata, ka plastiskā operācija apakšējiem plakstiņiem jāveic, kad problēma ir tā saucamie *plus audi* jeb audi, kuru ir par daudz – izteikti un uz āru vērsti maisiņi, liekā āda. Savukārt, ja audu trūkst (*mīnus audi*) – ir labi redzami zili, iekrituši loki, tukšumi, kas rada nepatīkamas ēnas un iespaidu, ka zem acīm būtu maisiņi –, palīdzēs filleri vai citas neķirurģiskas metodes. Apakšējo plakstiņu korekcija ir salīdzinoši filigrāna operācija, kas prasa ļoti labas ķirurga prasmes, zināšanas un pieredzi. Atšķirībā no augšējiem apakšējos neiesaka operēt vairākkārt, jo āda šajās zonās ir ļoti plāna, trausla un maīga. Stipri sarētojoties, tā var, piemēram, atvilkt apakšējo plakstiņu uz leju, un šādas problēmas vēlāk izlabot ir ļoti grūti, dažkārt pat neiespējami.

Katram ķirurgam savs rokraksts

Pie kā doties? – ir biežākais jautājums, ko uzdod sievietes, kas plastisko operāciju nolēmušas veikt pirmo reizi. Pirmkārt, tam jābūt sertificētam plastikas ķirurgam ar pieredzi (diemžēl plastiskās operācijas piedāvā veikt arī ārsti, kam nav attiecīgas izglītības). Otrkārt,

Apakšējo plakstiņu korekcija ir filigrānāka operācija.

jāuzklausā atsauksmes un jāaplūko viņa darbi. Katram ķirurgam ir savs rokraksts un iecienītākās metodes, tādēļ būtiski ir konsultācijas laikā uzdot visus neskaidros jautājumus, kā arī vienoties par izmantoto atsāpināšanas metodi – vēlies operāciju veikt lokālā vai pilnajā anestēzijā. Ir klīnikas, kurās izmanto vienīgi lokālo anestēziju, un tādas, kur iespējams operāciju veikt arī pilnajā anestēzijā. Noteikti nepieciešams brīdināt ārstu, ja tev ir kāda hroniska slimība vai iekaisuma process organismā.

OPERĀCIJAS NORISE

Vispirms ķirurgs dabiskajās plakstiņu locījuma krokās iezīmē griezuma vietas. Augšējo plakstiņu operācija neatkarīgi no izmantotās metodes ilgst apmēram 30–40 minūtes. Ja izmanto lokālo anestēziju, līdzīgi kā pie zobārsta, operācijas laikā neko nejutīsi, taču jutīsi roku pieskārienus un varēsi dzirdēt apkārt notiekošo. Ja izmanto pilno narkozi, aizmigsi operāciju

zālē un pamodīsies palātā, kad viss jau būs galā. Brūces aizšuj ar izņemamajiem diegiem un nostiprina ar speciāliem elpojošiem brūču turētājplaksterīšiem – steristripiem.

PĒC OPERĀCIJAS

10 dienas – saudzējošs režīms

Uzreiz pēc operācijas uz acīm jāpatur vēsums, tad var doties mājās. Tā kā pirmās 2–3 diennaktis pēc operācijas jāpavada saudzīgā režīmā, ir klīnikas, kurās piedāvā palikt pa nakti. Auto vadīt tajā pašā dienā (pēc vispārējās anestēzijas) gan pati nevarēsi. Pāris pirmo nakšu jāguļ tikai uz muguras, to kontrolēt palīdz lidojumiem paredzētais pakava formas spilventiņš. Pirmajās dienās acis tūskas dēļ, iespējams, nevarēsi pilnībā aizvērt, varbūt būs jālieto mākslīgās asaras. Lai mazinātu tūsku, pirmajā nedēļā uz acīm vairākas reizes dienā jāliek aukstuma kompreses. Jāizvairās no karstu dzērienu baudīšanas, lai neveicinātu asiņošanu. Nedrīkst sportot, liekt galvu lejup un slapināt brūces, mati jāmazgā vannā, atliecot galvu atpakaļ, vai arī jādodas uz frizētavu. Izejot cilvēkos, būs nepieciešamas saulesbrilles. Pirmajā nedēļā jāizvairās no lasīšanas, skatīšanās monitorā un televizorā. Jārēķinās, ka var būt ne tikai tūska, bet arī zilumi – tas atkarīgs gan no ādas tipa, gan ķirurga darba specifikas. Pirmajās divās nedēļās nedrīkst veikt siltuma procedūras un sejas masāžas, apmeklēt saunu, solāriju, sauļoties saulē.

Uzmanīgi ar sauli!

Septītajā dienā jādodas pie ķirurga izņemt diegus. Sākotnēji rētas būs sārtas un tādas saglabāsies pirmos mēnešus, taču, sākot no desmitās dienas, tās drīkst maskēt ar korektoru un lietot dekoratīvo kosmētiku. Atkarībā no operācijas metodes un veicamā darba apjoma, nereti ārpus plakstiņu locījuma vietām redzamas rētu astītes. Tās pirmos mēnešus būs jāmaskē cītīgāk un, kamēr vien rētas būs sārtas, ļoti jāsaugā no saules, lietojot saules aizsargkrēmu. Apsauļojot svaigas rētas, pastāv liels pigmentācijas risks, tās var kļūt brūnas. Operācijas galarezultāts redzams apmēram pēc trim četriem mēnešiem, tad parasti arī rētas kļūvušas gaišas un gludas. ●

CIK TAS MAKSĀ?

Augšējo plakstiņu operāciju cenas svārstās vidēji no 600 līdz 1300 eiro atkarībā no klīnikas. Ja augšējie plakstiņi aizsedz redzes lauku, pasliktinot redzi, un to apstiprina acu ārsts vai ģimenes ārsts, operācijas izdevumus iespējams noformēt kā attaisnotos medicīniskos izdevumus – čeku kopā ar ārsta izziņu iesniedz VID un triju mēnešu laikā saņem valsts paredzēto atmaksu.